

РЕШЕНИЕ

№ 2344

гр. София, 22.01.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 10 състав,
в публично заседание на 05.12.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Мариета Райкова

при участието на секретаря Евгения Стоичкова, като разгледа дело номер **6797** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на глава десета от АПК, във връзка с чл.118 от КСО.

Образувано е по жалба на Т. С. П. с пост. адрес в [населено място] чрез процесуален представител адв. Е. Х. от САК (преупълномощен от адв. В. И. от АК К.) срещу Решение № 2153-21-131 от 21.06.2024г. на директора на ТП на НОИ- С. град, с което е оставена без уважение жалбата ѝ против Разпореждане № [ЕГН] от 03.04.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което на осн. чл.102, ал.1,т.1,ал.2 и ал.5 КСО е преизчислено правото ѝ на лична пожизнена пенсия за осигурителен стаж и възраст от 01.04.2024г. (в диспозитива на решението посочено като разпореждане №[ЕГН] от 02.04.2024)

В жалбата се твърди, че жалбоподателката не е била надлежно уведомена от НОИ за придобитото от нея право на пенсия за ОСВ, което рефлектира върху приложението на чл.94, ал.1 КСО досежно началния момент, от който пенсията се отпуска; при определяне на пенсията не е установен точният размер на общия осигурителен доход, като не става ясно колко осигурителни вноски са били платени във всяка държава; в оспорения акт не е обсъдено възражението на жалбоподателката, че е неясно преизчисляването на стажа, положен в чужбина, каква категория е бил и колко време е продължил за всяка определена категория труд; не е обсъдено възражението на жалбоподателката дали е налице стаж от по-висока категория, положен в Италия, който да е бил преобразуван съгл. нормата на чл.16, ал.4 от НПОС; неясно е как се

изчислява индивидуалният коефициент съгл. чл.70 от КСО, дали е взет предвид целият осигурителен доход за осигурителните вноски, внесени в България. Отделно от това се посочва, че допуснатата техническа грешка в разпореждането, която е призната от ръководителя на ТП на НОИ С., е довела до опорочаване на решението, предвид изискването за ясно и точно излагане на обстоятелствата, като в това число са нарушени принципите за последователност и предвидимост по чл.13 АПК. Моли за отмяна на оспорваното решение .

В съдебно заседание процесуалният представител на жалбоподателката поддържа жалбата по наведените в нея основания. Моли оспореният акт да бъде отменен. Претендира присъждане на направените по делото разноски, съобразно представен списък. В депозираните писмени бележки се развиват отново доводите за отмяна на административния акт.

Ответникът по оспорването – директорът на ТП на НОИ- С. град, чрез процесуален представител, моли жалбата да бъде отхвърлена по мотиви, изложени в оспорвания акт. Претендира възнаграждение.

От събраните по делото доказателства, съдът приема за установено от фактическа страна следното:

Със заявление с вх. № 2212-21-372/29.08.22г. жалбоподателката е отправила молба до директора на ТП на НОИ-С. град трудовият ѝ стаж от Италия да бъде потвърден; посочила е, че до момента не е кандидатствала за пенсия в България и Италия; приложила документи на италиански език.

Със заявление с вх. №2113-21-1048/07.03.2023г. г-жа П. е поискала лична пенсия за осигурителен стаж и възраст, като към заявлението си е приложила документи, удостоверяващи придобит осигурителен и трудов стаж в България – трудова книжка №3 от 19.05.1998г., УП 3 № 107/07.06.2019г. от [община], УП-13 № 5526-21-212/10.04.2019г. на НОИ, писмо №5516-21-2913/05.04.2019г. на НОИ и УП 13 № 550706-2/09.04.2019г. на НОИ. С допълнително писмо е представила 2 бр. актове за раждане, както и осигурителна книжка № 032239, изд. на 01.04.2019г.

Чрез системата за електронен обмен на социално-осигурителна информация е постъпил СЕД Р5000 от Република Италия (местен номер на случая 2210939300039) с посочени осигурителни периоди на пребиваване. Във формуляра са налични (потвърдени) 772 седмици (14 години, 10 месеца и 8 дни) за периода 09.06.2002г. до 31.03.2020г. за право и размер на пенсия. Във формуляра като професия за съответния осигурителен период е посочено „икономи и домашни помощници“ и „професия неизвестна“.

По така подаденото заявление и съответни представени документи с Разпореждане № [ЕГН]/30.05.2023г., издадено от длъжностно лице по пенсионно осигуряване в ТП на НОИ-С. град, на заявителката е признато правото на лична пенсия за ОСВ от 06.03.2023г., пожизнено по чл.68,ал.1,2 КСО, при навършена възраст 62г., осигурителен стаж от III категория труд 24г.,10м. и 00 д.; осигурителен стаж за право на пенсия, положен чужбина 12г., 09 м. и 09 д.; осигурителен стаж за определяне

размера на пенсията, положен в чужбина, 14г., 10м. и 12д.; общ осигурителен доход за периода 01.01.2000-05.03.2023г. 33 064.21 лв.; индивидуален коефициент, изчислен съгл. чл.70, ал.8-9, т.2 и 3, ал.11 и 19 КСО- 0.6194. При посочен средномесечен осигурителен доход за страната за 03.2022г.-02.2023г.(1330.91лв.), доход за начисляване размера на пенсията 824.37лв., проценти осигурителен стаж за определяне размера на пенсията, съгласно чл.70, ал.1, КСО 53.55%, пар.7ж от ПРЗ на КСО и ПМС № 479/30.12.2021г на жалбоподателката е определен теоретичен размер на пенсията 501.45лв. и месечен размер на пенсията 313.93лв. за сметка на РБ.

С молба от 03.07.2023г. г-жа П. отправила молба до директора на ТП на НОИ С.-град да преразгледа решението за пенсия, тъй като стажа ѝ в България е 24г.,10м. и стажа ѝ в Италия трябва да е 11г. и 6 м.; посочила, че смята определената ѝ сума от 313.93лв. за неправилна. С писмо изх.№ 2175-21-264 от 06.07.2023г. ѝ е отговорено, че пенсията ѝ е правилно и законосъобразно изчислена като е съобразен чл.6 от Регламент на съвета 883/2004г. и чл.52 от същия.

Впоследствие, с изх. № 21102-21-780Н31 от 26.03.2024г. от дирекция „Краткосрочни плащания и контрол“ при ТП на НОИ е изготвена служебна бележка за осигурителен стаж/доход на самоосигуряващото се лице на Т. П. за 2023г. и съответно изготвен опис на осигурителния стаж на жалбоподателката, обобщен като осигурителен стаж от III категория труд: 25г.,07м.25д.; учителски осигурителен стаж 02г.,00м.,00 д. и осигурителен стаж от трета категория труд, положен в чужбина 12г.,09м.09д.

От длъжностно лице по пенсионното осигуряване в ТП на НОИ С.- град е издадено Разпореждане № [ЕГН]/03.04.2024г., с което на заявителката е преизчислено служебно правото на лична пенсия за ОСВ от 01.04.2024г., по следния начин: осигурителен стаж от III категория труд 25г.,07м. и 25 д.; осигурителен стаж за право на пенсия, положен чужбина 12г., 09 м. и 09 д.; осигурителен стаж за определяне размера на пенсията, положен в чужбина 14г.,10м. и 12 д.; индивидуален коефициент, изчислен съгл. чл.70, ал.8-9, т.2 и 3, ал.11 и 19 КСО- 0.6194. При посочен средномесечен осигурителен доход за страната за 03.2022г.-02.2023г.-1330.91лв., доход за начисляване размера на пенсията 824.37лв, проценти осигурителен стаж за определяне размера на пенсията и определен минимален размер на пенсията съгласно чл.70, ал.12, КСО-523.04лв., на жалбоподателката е определен действителен месечен размер на пенсията 330.40лв. за сметка на РБ.

Жалбоподателката е обжалвала така постановеното разпореждане пред директора на ТП на НОИ-С. град. С Решение №2153-21-131 от 21.06.2024г. на директорът ТП на НОИ-С. град жалбата ѝ е оставена без уважение.

Така установената фактическа обстановка се подкрепя от събраните по делото писмени доказателства.

Жалбата е допустима. Същата е подадена в срок от надлежна страна и при наличие на правен интерес.

При разглеждане на жалбата по същество, съдът, след като извърши служебна

проверка съгласно чл.168 от АПК, прави следните правни изводи:

Оспореното решение е издадено в предвидената от закона писмена форма и съдържа всички изискуеми реквизити, включително фактическо и правно основание за издаване на акта, т. е. решението формално изглежда да е мотивирано, така както изисква чл.117, ал.3 от КСО.

Не се споделя доводът на жалбоподателката за нарушаване на процесуалните ѝ права, поради обстоятелството, че не е била уведомена надлежно от НОИ за придобитото от нея право на пенсия за осигурителен стаж и възраст съгласно чл.68, ал.1 КСО. Възражението би било относимо към предходно постановеното Разпореждане [ЕГН] от 26.05.2023г, с което е бил определен началният момент на пожизнената пенсия. В случая оспореното разпореждане касае изменение на размера на пенсията ѝ за осигурителен стаж и възраст по КСО, извършено служебно от органите по пенсионното осигуряване на основание чл.102, ал.2 от КСО, като преизчисляването е от 01.04.2024г. във връзка със съдържащите се данни в информационните системи на НОИ след началната дата на отпускане на пенсията. Според ал.2 на чл.102 от КСО, пенсията подлежи на служебно преизчисляване по ал.1, т.1, когато пенсионерът е придобил осигурителен стаж през предходната календарна година и не е подал заявление по ал.1, т.2 до датата на служебното преизчисляване. Преизчисляването се извършва считано от 1 април на съответната година, като се вземат предвид данните по чл.5, ал.4, т.1, а за самоосигуряващите се лица – данните за внесените осигурителни вноски, които се отнасят за времето до 31 декември включително на предходната календарна година и които са налични в информационната система на Националния осигурителен институт към 1 март на текущата календарна година.

Преизчисляването на пенсията с оспореното решение е извършено служебно, а не по подадено заявление от страна на г-жа П.. Органът е взел в предвид единствено и само новопридобития осигурителен стаж през 2023 год. Не е налице подадено заявление за преизчисляване на първоначално отпуснатия размер на пенсията по реда на чл.99 от КСО. Липсват също така нови факти и обстоятелства, които да обосноват това преизчисляване. Определеният с Разпореждане № [ЕГН] от 30.05.2023г. индивидуален коефициент не е бил предмет на преразглеждане при постановяването на разпореждане № [ЕГН] от 03.04.2024г, а е приет в размер, съгласно първоначалния. Същият не е предмет на разглеждане и по настоящето дело, доколкото оспореното в настоящето производство решение е постановено в производство по реда на чл.102, ал.1, т.1, ал.2 и ал.5 от КСО, а не в производство с правно основание чл.99 от КСО. С настоящото обсъждано разпореждането се преизчислява само размера на отпуснатата вече пенсия въз основа на новопридобит осигурителен стаж и при същия индивидуален коефициент.

С оглед гореизложеното неоснователно е и възражението на жалбоподателката, че в оспореното разпореждане липсва размер на общия осигурителен доход, яснота за осигурителните вноски, платени във всяка държава, по коя категория е преизчислен стажа от Италия. Фактическият състав на чл.102 от КСО не предполага отпускане на „нова пенсия“, т. е. такава, която не е получавана до този момент, а определяне на „нов размер“ на отпуснатата и получавана от лицето пенсия, при наличието на вече установен осигурителен стаж и доход, като при определянето на конкретния нов размер се съобразяват всички факти, които законът релевира при определяне на

базата, спрямо която пенсията следва да бъде изчислена.

Въпреки това, отново следва да се посочи и следното:

Жалбоподателката има положен осигурителен стаж в Италия. В чл.6 от Регламент № 883/2004г. е уреден принципът на сумиране на осигурителните периоди и по-точно, когато правото на обезщетение по законодателството на една държава-членка зависи от завършването на периода на осигуряване, заетост или самостоятелна заетост или периоди на пребиваване, обезщетенията следва да се отпускат, като се вземат предвид такива периоди, завършени съгласно законодателствата на други държави-членки все едно, че са периоди, завършени съгласно прилаганото от нея законодателство. По този начин за лицето, което има осигурителен стаж, придобит съгласно българското законодателство и законодателството на Италия и на което българският осигурителен стаж не е достатъчен, за да възникне право на пенсия на основание чл.6 от Регламент (ЕО) № 883/2004, се взема предвид и осигурителният стаж, придобит съгласно законодателството на държавата членка, в случая Италия. Съгласно чл. 52, § 1, б „а“ от Регламент 883/2004, компетентната институция (в случая НОИ) изчислява размера на дължимото обезщетение съгласно прилаганото от нея законодателство само когато изискванията за получаване на обезщетения са били изпълнени изключително съгласно националното право (самостоятелно обезщетение). От данните по делото се установява, че жалбоподателката няма осигурителен стаж за придобиване правото на пенсия по чл.68, ал.1 КСО само за осигурителните си периоди, завършени към българското законодателство, които се равняват на 25г. 06м. 10 д. (към момента на подаване на заявлението от 07.03.2023г.- 24г. 10м. 00д.) Съобразно чл. 68, ал. 1 и ал. 2 КСО на лицето е зачетен осигурителен стаж в България превърнат към трета категория труд, а пенсията е определена като е взет предвид и стажа му в Италия. Налице е приложимост на правилото на чл.52, §1, б. „б“ от Регламента. Съгласно чл.48, ал.1 Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж (НПОС), когато изчисленият размер на пенсията е по-малък от минималния размер за съответния вид, определен в КСО, той се приравнява към него, но разпоредбата на чл.52, §1, б. „б“ от Регламента, относим към случая и който се прилага пряко, е в съответствие с нормата на чл. 48, ал. 2 НПОС, според която при пенсии по европейски регламент, или по международен договор, по който Р. България е страна, когато при преценка на правото размерът на пенсията, дължим от Р.България, е по-малък от минималния размер за съответния вид пенсия, той се приравнява към него само когато условията за придобиване право на пенсия по КСО са изпълнени само с осигурителния стаж, придобит в Р.България. Обективизираното в тази разпоредба, неналично в случая условие, кореспондира изцяло с данните по делото, че стажът на жалбоподателката не е достатъчен за право на „национална“ пенсия, поради което и не ѝ се полага размер на пенсията, изчислен само за този български стаж по реда на националното право. Предвид обстоятелството, че не се определя пенсия по б. „а“ на чл.52, то не следва да намери приложение и § 3 на чл. 52 от Регламента, според която заинтересованото лице има право да получи от компетентната институция на всяка държава-членка, най-високия от размерите, изчислени в съответствие с параграф 1, букви а) и б).

Не се споделят оплакванията на жалбоподателката за неяснота колко осигурителни вноски са платени във всяка държава и какъв е в тази връзка общия осигурителен доход. За дохода, върху който лицето е осигурявано в Италия, то ползва права по италианското законодателство и съобразно италианското социално осигуряване по

арг. чл.47, ал.1 НПОС. Посочената разпоредба изключва отчитането на доход, реализиран по законодателството на друга държава при изчисляване на размера на българската пенсия.

Въпреки констатациите за правилно изложена от административния орган приложимост на националното и наднационално законодателство, съдът намира, че Решение 2153-21-131 от 21.06.2024г. следва да бъде отменено, поради наличие на процесуален пропуск- неяснота в изразената воля на органа по отношение на следните обстоятелства:

На стр. четвърта от решението е посочено, че в обжалваното разпореждане е допусната грешка при определяне на осигурителния стаж на територията на Италия за право на пенсия- вместо 13г. 04м.06 дни е определен 12г. 09м. 09дн и при осигурителния стаж за определяне размера на пенсията, положен в чужбина- 14г. 10м. 08 дни е посочено 14г. 1м. 12д. След това адм. орган е продължил, цит.: „ Установената грешка, довела до зачитане на стаж 13г. 04м. 06 дни за право на пенсия, положен в чужбина не обуславя промяна на крайния извод на пенсионния орган обективиран в оспореното разпореждане, тъй като г-жа П. изпълнява изискването на чл.68, ал.1-2 от КСО за 36г. и 04 месеца положен осигурителен стаж.Техническата грешка..... Последният размер -523.04лв. е теоретичен размер на пенсията на..“

Така посоченият абзац е с неясно изразена воля на административния орган по отношение размера на осигурителния стаж, за който е констатирана грешката, както и не е дадено обяснение за тази грешка, определена като техническа (не става ясно правилният стаж за правото на пенсия дали е 12г. 9м. и 09 дни или 13г. 04м. и 06 дни и ако е вторият защо в описа на осигурителния стаж, изготвен на 17.05.2023г. от НОИ, същият е 12г. 9м. 09д.) В случай, че е констатирал грешно посочване на данни в разпореждането, административният орган е следвало да измени същото, каквото задължение има с оглед произнасянето си по същество по смисъла на чл. 117, ал.3 КСО. Възможно е погрешно посоченият стаж в чуждата държава, ползван за придобиване право на пенсия, да не обуславя промяна в крайния извод на пенсионния орган, че жалбоподателката изпълнява условията на чл.68, ал.1-2 от КСО, но на същата се дължи прецизно посочване на изходните данни на осигурителния ѝ стаж в чужбина, още повече, че са ползвани две категории осигурителен стаж в Италия (осигурителен стаж за право на пенсия и осигурителен стаж за определяне размера на пенсията), а жалбоподателката е направила възражение, че не е ясно как е преизчислен стажа ѝ в чужбина. Отделно от това, в оспореното решение не е отговорено надлежно на възражението по отношение на определения размер на пенсията, като стр. четвърта от решението създава впечатление, че в него е изтърван абзац /посочено е „Техническа

грешка....“ след което „Последния размер 523.04..../

Административният орган в горепосочената част е постановил акта при неясно посочване на фактите и обстоятелствата, като не може да очаква едва в хода на съдебното производство или на ново пенсионно производство по ново заявление на лицето, да се изясняват нередовностите на настоящото пенсионното производство, като по този начин органът черпи права от неизпълнение на своите задължения и се препятства контролът за законосъобразност на административния акт.

С оглед гореизложеното оспореният акт следва да се отмени, както и потвърденото с него разпореждане.

Предвид основателността на жалбата, нейната подателка има право на присъждане на сторените по делото съдебни разноси представляващи държавна такса в размер на 10 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 900 лева, което е изплатено в брой съгласно представения договор за правна защита и съдействие. Ответникът не е направил възражение за прекомерност относно стореното възнаграждение за адвокат.

Водим от горното и на основание чл. 172, ал. 2, чл. 173, ал. 2 и чл. 174 от АПК, както и на основание чл.143 ал.1 от АПК, съдът

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ по жалбата на Т. С. П. Решение №2153-21-131 от 21.06.2024г. на директора на ТП на НОИ- С. град, както и потвърденото с него Разпореждане № [ЕГН] от 03.04.2024г. на длъжностно лице по пенсионно осигуряване, с което на осн. чл.102, ал.1,т.1,ал.2 и ал.5 КСО е преизчислено правото ѝ на лична пожизнена пенсия за осигурителен стаж и възраст от 01.04.2024г.

ИЗПРАЩА преписката на директора на ТП на НОИ-С. град за произнасяне при спазване на указанията, дадени в мотивите на настоящото решение по тълкуване и прилагане на закона, в едномесечен срок от влизане в сила на настоящото решение.

ОСЪЖДА ТП на НОИ- С. град да заплати на Т. С. П. разноси по

настоящото дело в размер на 950 лева.

Решението подлежи на обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от неговото получаване.

Препис от решението да се изпрати на страните.